

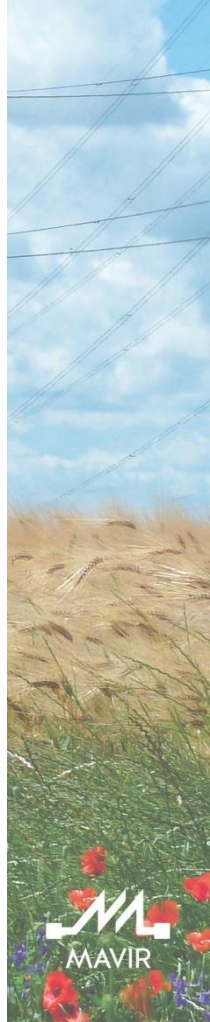
Az XBID projekt első tapasztalatai

Energetikai Szakkollégium előadás

Budapest, 2020.02.20.

Holló Gergő
Piacfejlesztési osztályvezető
MAVIR

Istvánffy György
Piacfejlesztési vezető
HUPX

Explicit

- Határkeresztező kapacitás kiosztása külön aukciókon történik, amelyeket a TSO-k vagy általuk megbízott szervezet végez
- Energia kereskedése külön történik, tőzsdei vagy OTC platformon, illetve bilaterális megállapodásokon keresztül
- A határkeresztező forgalmat a piaci szereplők menetrendezik

Implicit

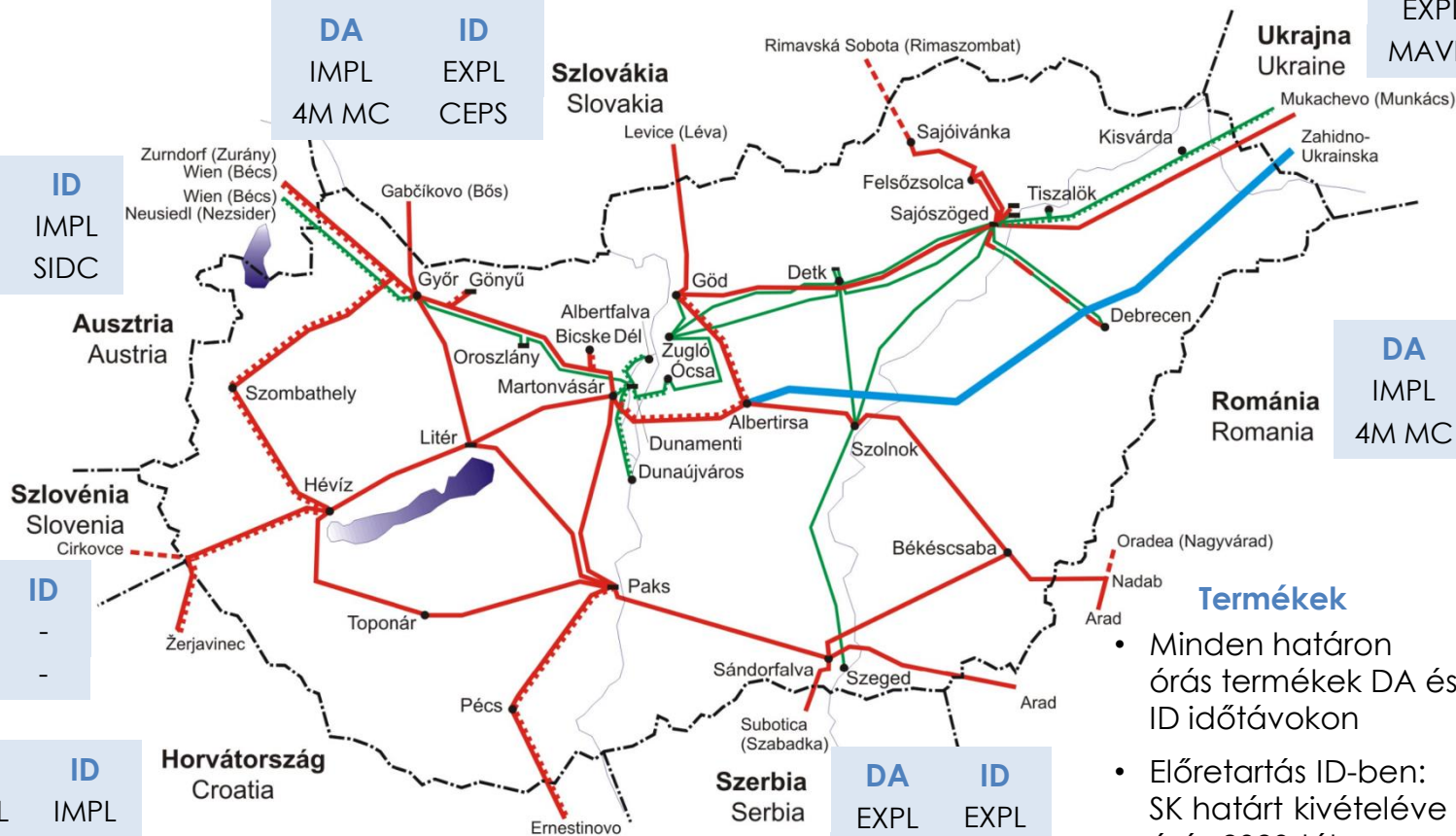
- Nincs külön határkeresztező kapacitásfelosztás, a használati jog az energiával együtt kerül kiosztásra
- A kereskedés csak a tőzsdéken zajlik (nincs is lehetőség OTC kereskedelemre)
- A határkeresztező forgalmat a szállításelelősök (tőzsdék / elszámolóházak vagy TSO-k) központilag menetrendezik

Piac-összekapcsolás

DA	ID
EXPL	-
MAVIR	-

DA	ID
IMPL	EXPL
4M MC	CEPS

DA	ID
EXPL	IMPL
JAO	SIDC

DA	ID
IMPL	IMPL
4M MC	SIDC

Termékek

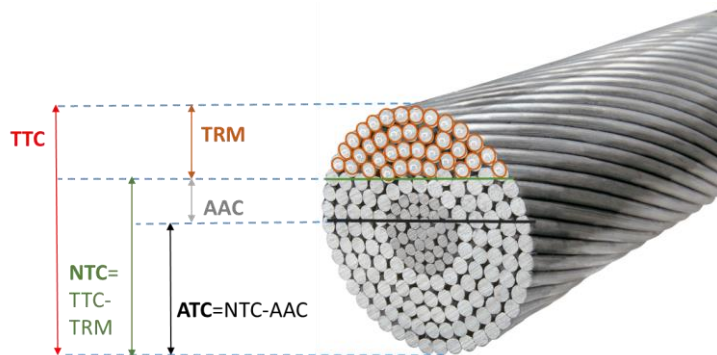
- Minden határon órás termékek DA és ID időtávokon
- Előretartás ID-ben: SK határt kivételével órás 2020-tól

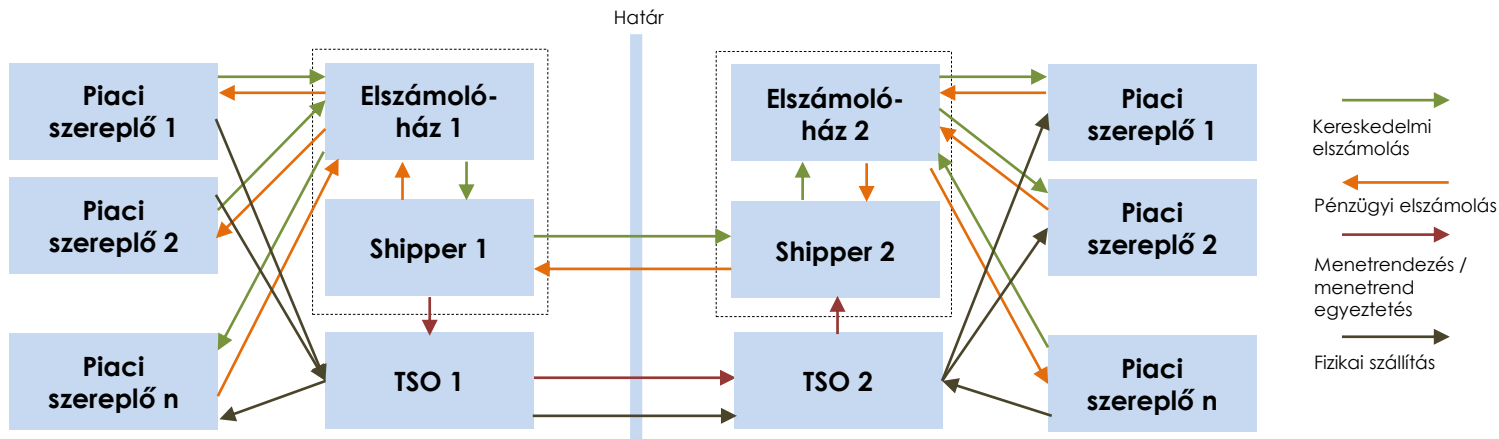
- Single Intraday Coupling (SIDC), leánykori nevén XBID
- NTC alapú implicit kapacitásfelosztás,
- Folyamatos kereskedés, kapacitásnak nincs ára, amíg elérhető addig kerül kiosztásra
- Kereskedési lehetőség valós időt megelőző egy óráig
- Első hullám éles indulása 2018. június 13.
- Második hullám (közte Magyarország) éles indulása: 2019. november 19. (20-ai szállítási nap)

TSO feladatok:

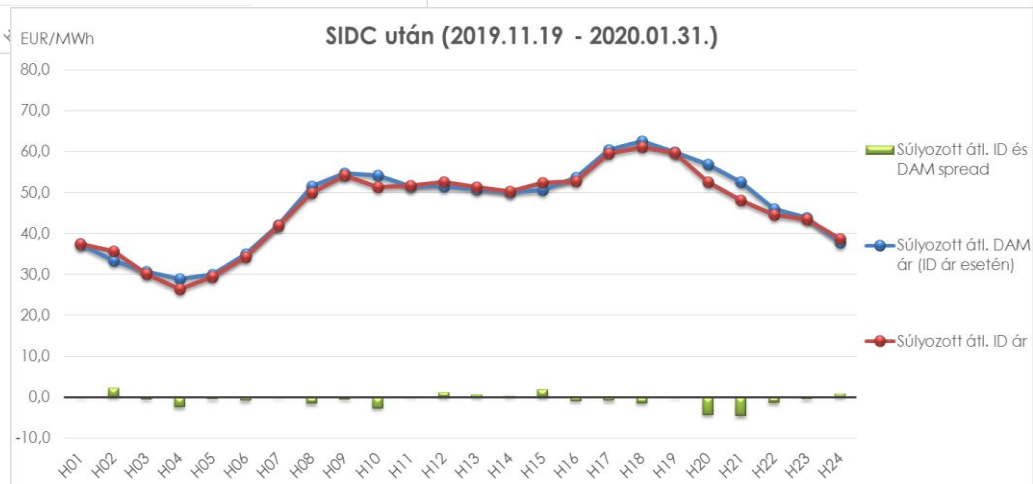
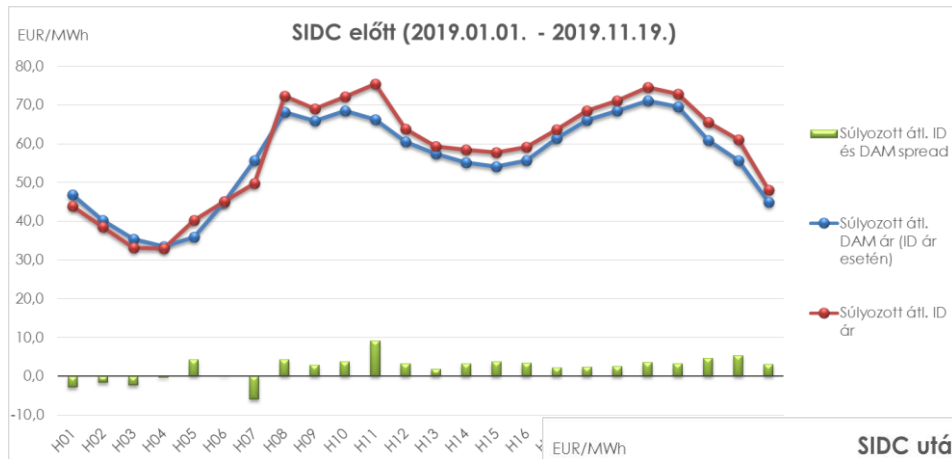
- kapacitásmenedzsment
- menetrendkezelés

Szállításfelelős (shipper)

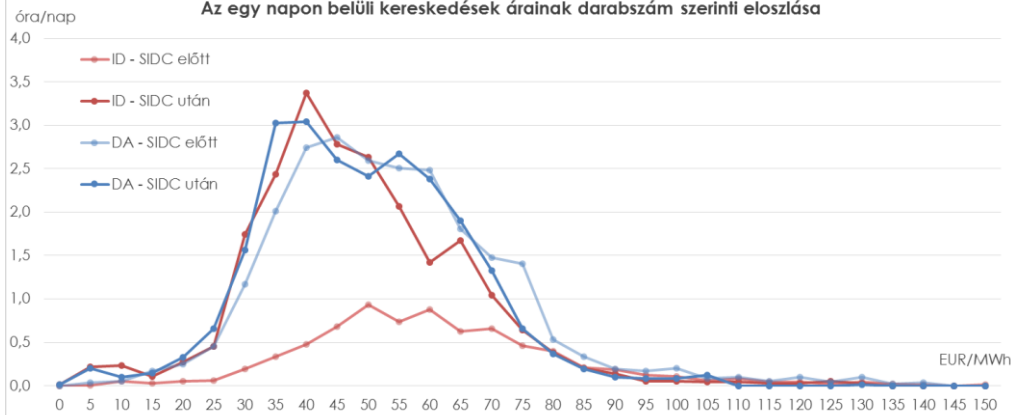

Az átlagos órás ID és DAM árak az SIDC indulása előtt után

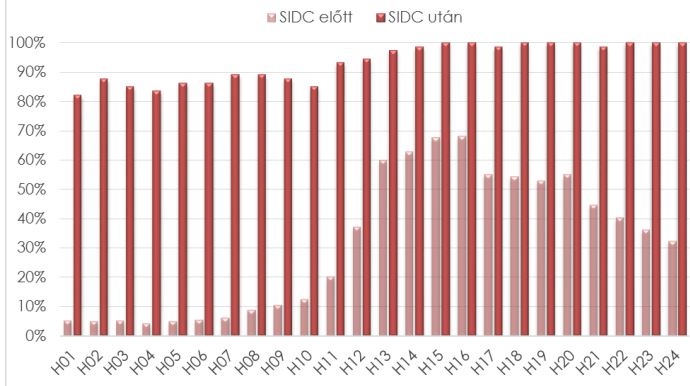

A spot kereskedés az SIDC-hez való csatlakozás előtt és után

Az egy napon belüli kereskedések árának darabszám szerinti eloszlása

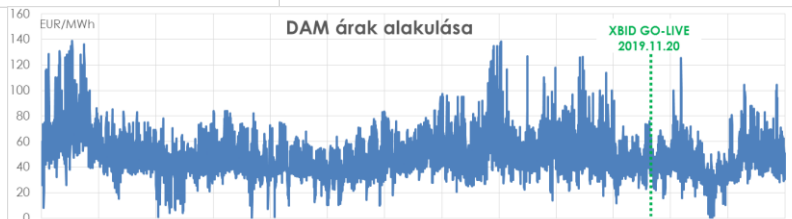

Az egyes órákban történő ID kereskedések aránya

Az elemzésben csak az órák termékek kerültek figyelembe vételre.

DAM árak alakulása

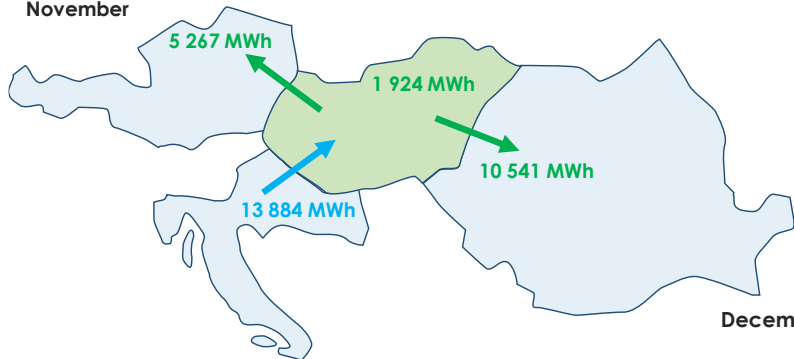

ID árak alakulása

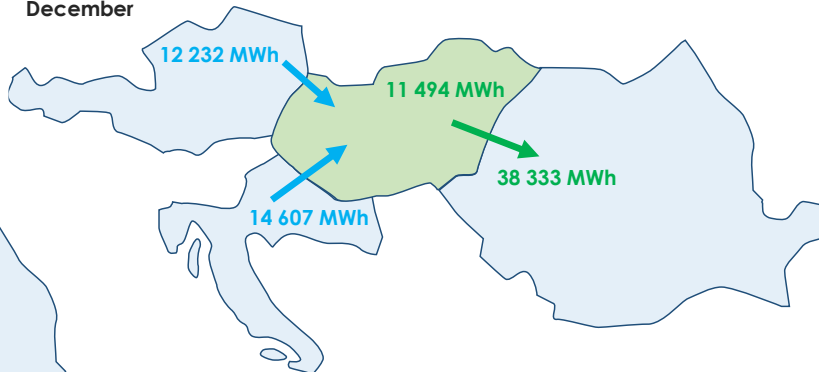

A napon belüli kereskedésből fakadó szállítások összesítése

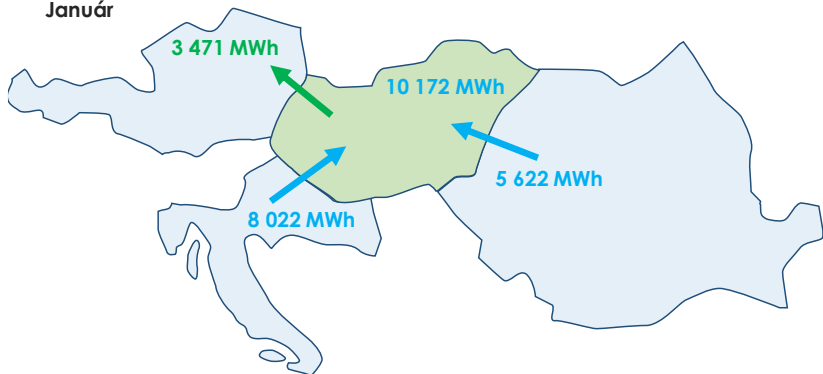
November

December

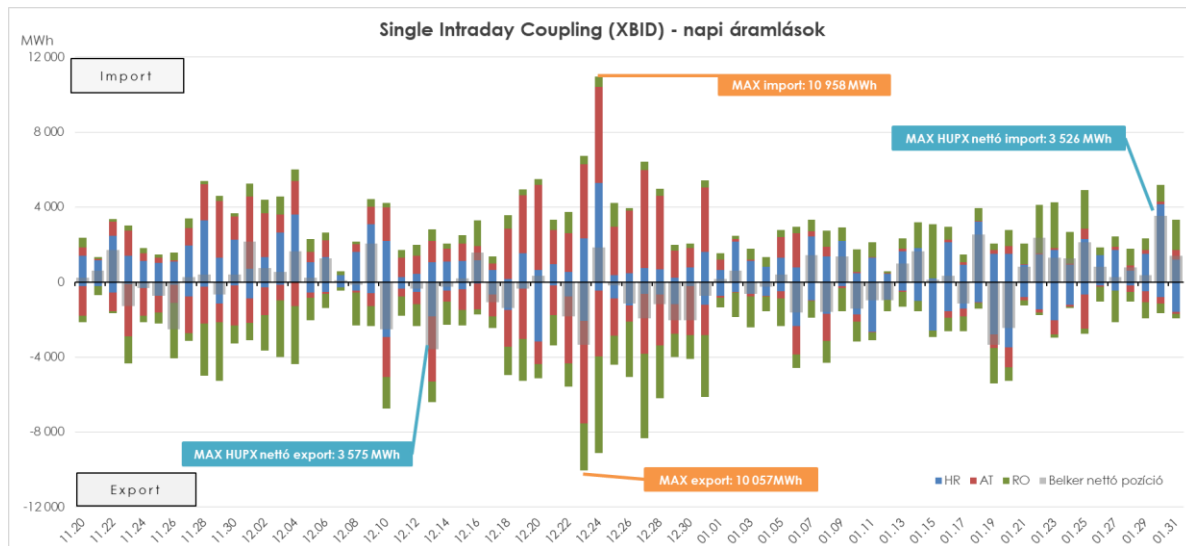

Január

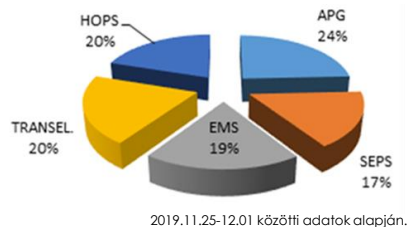
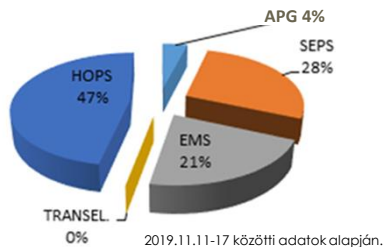
	Export
	Import

Napon belül kereskedett mennyiségek határonként és irányonként

Napon belüli menetrendezés határonkénti megoszlása

SIDC előtt...

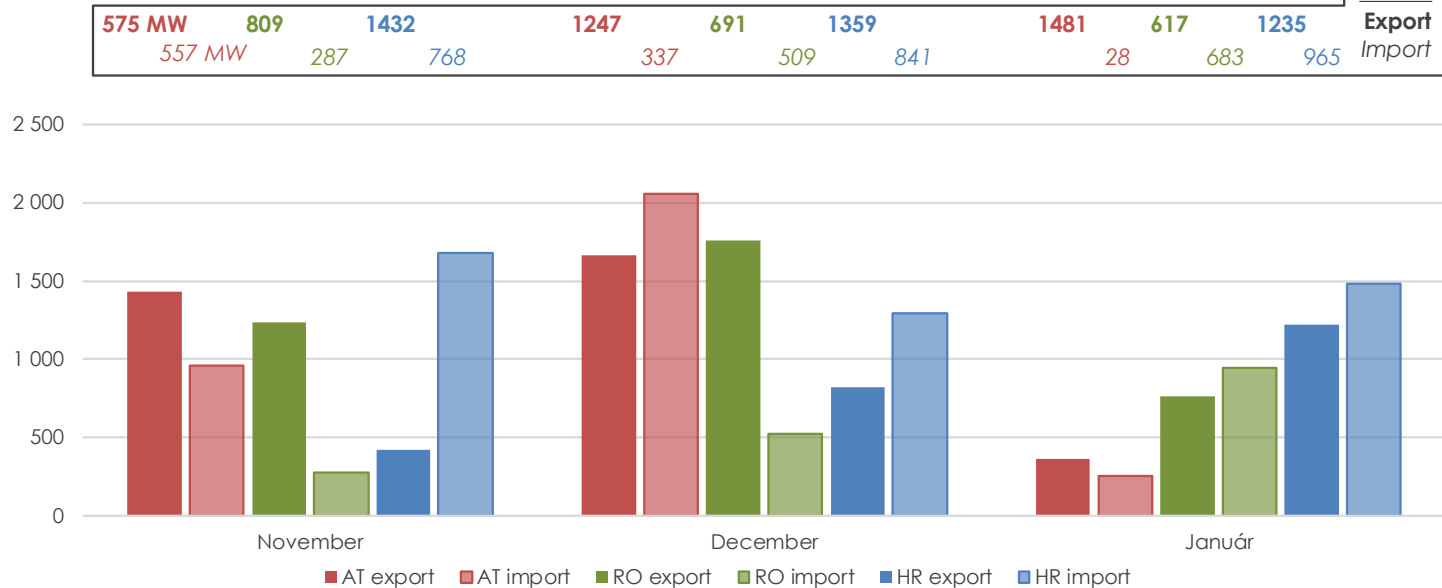

...és után.

Határonként kereskedett mennyiségek és ATC adatok havi bontásban

Napi átlagos kereskedett export/import mennyiségek és ATC értékek alakulása [MWh]

átlagos
ID ATC
Export
Import

ID ATC értékek: a DA piaci menetrendezés után az ID időtávra fennmaradó kapacitások. A feltüntetett átlagos kapacitásértékek az adott hónap, adott határrán, adott irányra vonatkozó havi átlagok.

Átlagos ATC kihasználtság: Az adott határ, adott irányában a napon belül menetrendezett mennyiség és a napon belüli kereskedelemre felajánlott kapacitás átlagos aránya. Az ATC=0 esetek nincsenek beleszámolva az átlagba.

	ATC átlagos kihasználtsági adatok havi bontásban					
	HU->AT	AT->HU	HU->RO	RO->HU	HU->HR	HR->HU
November	7,9%	13,7%	7,7%	4,2%	0,4%	7,7%
December	2,6%	30,1%	12,2%	2,0%	1,6%	5,9%
Január	0,7%	50,8%	4,4%	7,1%	3,0%	5,2%

Köszönjük a figyelmet!